V zavetiščih za zapuščene živali čaka veliko mačk, še več pa jih živi kar na ulici. Veš, zakaj je tako?

Prosto živeče mačke

Številni lastniki si želijo, da bi imela njihova mačka vsaj enkrat mladiče. Težko namreč najdemo kaj lepšega od majhnega mucka, ki prikupno mijavka in se igra s svojimi bratci in sestricami. Vendar mucki hitro rastejo in pomisliti moramo tudi na to, kaj bo z njimi, ko odrastejo.

Imamo dovolj časa in prostora, da bomo poskrbeli za vse, ali jim bo treba iskati nove skrbnike?

Nekateri lastniki mladičem poiščejo nove domove. Več pa je takih, ki ne vedo, kaj bi z njimi, in jih preprosto zapustijo. Taki mladiči so prepuščeni sami sebi in pogosto ne preživijo. Zunaj namreč nanje preži kup nevarnosti – avtomobili, pomanjkanje hrane, ljudje, ki jih ne marajo, in še bi lahko naštevali. Tisti, ki preživijo, imajo lahko že čez 6 mesecev nove mladiče.

En sam mačji par bi imel lahko v sedmih letih v idealnih razmerah tudi do 420.000 potomcev!

Sterilizacija in kastracija

Število neželenih živali, ki končajo na ulici ali v zavetišču, bi lahko precej zmanjšali s kastracijo samcev in sterilizacijo samic. Gre za operacijski poseg, ki ga opravi veterinar in po katerem žival ne more več imeti mladičev. Poseg je kratek in žival po njem hitro okreva.

Sterilizirane mačke so bolj zdrave, saj niso utrujene od neprestane skrbi za mladiče. Poleg tega ne morejo zboleti za nevarnimi boleznimi, kot sta rak na maternici ali vnetje maternice. Kastrirani mački pa se manj potepajo in pretepajo, zato je manj možnosti, da bi se poškodovali ali celo poginili. Zmanjša se tudi možnost za okužbo z virusom mačjega aidsa ali mačje levkoze, za katero ni zdravila.

Veterinarji priporočajo, da se poseg opravi čim prej, ko je mačka stara okrog 4–6 mesecev, ker ima pri tej starosti lahko že mladiče. Pri prosto živečih mačkah (torej tistih, ki nimajo lastnikov in živijo na ulici) pa se poseg lahko opravi že prej. Seveda lahko steriliziramo in kastriramo tudi starejše mačke – nikoli ni prepozno.

Poleg mačk v zavetiščih živi veliko psov in drugih domačih živali. Tudi njih bi bilo manj, če bi lastniki sterilizirali in kastrirali svoje živali.

Miti in resnice ...

O sterilizaciji in kastraciji kroži veliko mitov, zaradi katerih se nekateri ljudje ne odločijo za poseg. Resnica je povsem drugačna:

Mit: Mačka mora imeti vsaj enkrat mladiče, saj to dobro vpliva na njeno zdravje.

Resnica: Za zdravje mačke je najbolje, da jo steriliziramo še pred spolno zrelostjo.

Mit: Sterilizacija in kastracija sta predragi.

Resnica: Poseg plačamo samo enkrat. Zdravljenje bolezni in poškodb, ki jih s tem preprečimo, pa je dolgotrajno in drago. Sterilizacija je tudi cenejša od oskrbe mladičev!

Mit: Mačke po sterilizaciji in kastraciji postanejo lene in ne lovijo več miši.

Resnica: Njihova aktivnost se ne spremeni.

FOTOGRAFIJE: ARHIV DZZŽ LJUBLJANA, SHUTTERSTOCK

Kdo skrbi za prosto živeče mačke?

Prosto živeče mačke nimajo lastnika. Nekatere so imele dom, pa so jih lastniki zapustili, druge so se skotile na ulici. Število prosto živečih mačk omejujemo tako, da jih steriliziramo in kastriramo. Za to poskrbi zavetišče za živali. S posebno kletko, ki se imenuje živolovka, mačko ulovijo, odpeljejo v zavetišče na poseg in jo nato vrnejo tja, kjer so jo našli. Ob posegu jim odstranijo tudi konico ušesa. Tako se že na daleč vidi, da je mačka že sterilizirana oziroma kastrirana.

Prosto živeče mačke živijo v večjih ali manjših skupinah, ki jim rečemo kolonije. Hrano zanje priskrbi zavetišče, hranijo pa jih prostovoljci, ki skrbijo tudi za njihovo zdravje in oskrbo. Ko na njihovo območje pride kakšna nova mačka, ki še ni sterilizirana oziroma kastrirana, to opazijo. Prav tako vidijo, če kakšna mačka zboli. Nove in bolne mačke ulovijo, odpeljejo v zavetišče in jih po končanem zdravljenju vrnejo nazaj v njihovo okolje.

Alja Willenpart
Društvo za zaščito živali Ljubljana, www.dzzz.si